

РЕШЕНИЕ

№ 29372

гр. София, 09.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 15.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разглежда дело номер **11986** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК, вр. чл. 27 ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) (Загл. изм. – ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г.).

Образувано е по жалба на Столична община, подадена чрез адв. С. Д., срещу Решение от 01.10.2024 г., издадено от ръководителя на УО на ОП „Околна среда 2014 – 2020 г.“. В молба на л. 125 от делото жалбоподателят изрично уточнява, че не оспорва Решението от 01.10.2024 г. в частта му по т. 2, с която РУО е верифицирал в полза на СО сумата от 2629128,38 лв., а оспорва същото в останалите му части, т. е. по т. 1, т. 3 и т. 4.

Релевират се доводи за отмяна на решението в обжалваните му части по чл. 146, т. 1 – 5 АПК. Според жалбоподателя с обжалваното решение незаконосъобразно и в нарушение на чл. 99 АПК РУО ревизира своето решение от 10.09.2021 г. в неговите части (т. 2 и 3), които са влезли в сила. Видно от разпоредителната част (т. 2, 3 и 4) на решението от 01.10.2024 г. РУО извършва корекция в стойностите на верифицираните и одобрени за изплащане от УО суми включени в искане за окончателно плащане 6/07.09.2021 г., съответно в решението на УО на ОПОС от 10.09.2021 г., в неговите необжалвани части (т. 2 и 3). и които части са влезли в законна сила. Твърди се, че процесното решение е повторно издадено след отмяна на предходно решение от 10.09.2021 г. на РУО, с което в частта му по т. 1 е отказана верификация на средства в размер на 16 488.37 лева касаещи периода от м. 02 до м. 12.2020 г., като съответно в останалата си част, претендираните суми по периоди и размери са приети за допустими и са ефективно изплатени, като решението в необжалваните си части е влязло в сила и представлява стабилен ИАА доколкото предмет на съдебен контрол по адм. д. № 4331/2023 г. на АССГ е било само решението

в т. 1 относно отказ за верификация на средства от 16488.37 лева. Сочи се, че в новопостановеното решение от 01.10.2024 г. РУО незаконосъобразно е включил и периодите от м. 07.2019 г. - м. 01.2020 г., както и периодите от м.01.2021 г. - м. 05.2021 г., относно които същият вече се е бил произнесъл положително с влязъл в сила ИАА - Решение от 10.09.2021 г.

На следващо място в жалбата се излагат аргументи, че оспореното решение е издадено при погрешни правни и фактически установявания. Поддържа се, че извършените от СО дейности са допустими и попадат в обхвата на чл. 57, ал. 1 и чл. 58 от ЗУСЕФСУ, съобразени са с процедурата/насоки и документите, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти. Дейностите са изпълнени точно, пълно, качествено и в срок, при спазване на приложимото национално и европейско законодателство и всички инструкции, указания, правила и други вътрешни актове, приведени в съответствие с АДФП, ЗБФП и с указанията на УО на ОПОС. Спазени са изискванията за допустимост на разходите съгласно чл. 40-42 от АДФП, поради което на основание чл. 43 ал. 1 и 3 и чл. 46 от АДФП, чл. 57, ал. 1, чл. 58 и чл. 60 и чл. 62 ЗУСЕФСУ следвало да бъдат верифицирани и възстановени от Управляващия орган. Изтъква се още, че е налице материална незаконосъобразност на акта поради липсата на валидно правно основание при постановяването му. В тази връзка оспорващият сочи, че с решението от 01.10.2024 г. освен, че е извършена верификация по същество на допустими разходи, УО е реализирал и процедура по възстановяване на недължимо платени и надплатени средства от ЕСИФ по смисъла на чл. 35 от Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество, във връзка с чл. 62 от Закона за публичните финанси, и която процедура би следвало да се реализира по реда на чл. 166, ал. 2 от ДОПК, а от друга страна - практически е извършил (изпълнил) по-рано наложени финансови корекции по различните позиции в решението на основание чл. 75 във вр. с чл. 71, ал. 1 и ал. 2 от ЗУСЕИФ. За последните липсва нарочно позоваване като правно основание в титулната част на решението. Развити са и доводи за липса на компетентност на издателя на оспорения административен акт, липса на мотиви и изяснена фактическа обстановка, нарушения на процесуалните правила и противоречие с целта на закона. Иска се отмяна на акта в оспорените му части.

В съдебно заседание оспорващият, чрез адв. Д., поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ с присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът - Ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г., чрез юрк. Д., оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я отхвърли. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения излага в депозираните писмени бележки.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София – град, Трето отделение, 44 -ти състав, след като взе предвид наведените от страните доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Столична община е бенефициер по АДФП № Д-34-39/08.11.2016 г., номер в ИСУН BG16M1OP002-1.007-0001-C01, за изпълнението на проект „Подготовка на регионално прединвестиционно проучване за водоснабдяване и канализация на територията на Столична община“, финансиран по процедура BG16M1OP002-1.007 „Подготовка на регионално прединвестиционно проучване за водоснабдяване и канализация на територията на Столична

община“, приоритетна ос „Води“ по ОПОС 2014-2020 г. Максималната стойност на БФП по договора е 4 434 000 лв., срокът за изпълнение на договора е 41 месеца от влизането му в сила (т.2.3.). Договорът влиза в сила в 14 дневен срок от подписването му на 08.11.2016 г., като срокът за изпълнение на дейностите е от 22.11.2016 г. до 15.05.2021 г., съгласно договореното от страните.

Изпълнението по договора включва три основни дейности: дейност 1 „Подготовка на РПИП за територията на Столична община, идейни проекти за ВиК инфраструктура и прилежащите към нея съоръжения и подготовка на документи за последващо кандидатстване“; дейност 2 „Осигуряване на информация и публичност по проекта“; дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

На 25.10.2019 г. с писмо изх. № СОА16ПП00-7-(176)/25.10.2019 г. бенефициерът информира РУО за възникнали извънредни обстоятелства по чл. 29, ал. 2, т. 4 от Условието за изпълнение, които ще повлияят на изпълнението на АДФП - намеса на трета страна, която има изключително важна роля, за спиране на срока за изпълнение на дейностите по проекта, считано от 23.07.2019 г. В писмото се сочат възникнали извънредни обстоятелства, а именно: получени на 23.07.2019 г. коментари и насоки от инициативата „Jaspers“ (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), че се налага извършване на преработка на представените до момента доклади.

На 30.10.2019 г. РУО уведомява СО с писмо изх. № 1-007-0001-1-285/30.10.2019 г., че изпълнението е спряно и следва да уведоми незабавно УО при отпадане на основанията за това, както и че съгласно чл. 29, ал. 8 от УИ, плащания по АДФП не се дължат.

В периода, в който изпълнението е спряно 23.07.2019 г. – 12.01.2021 г., по проекта е извършвана работа от страна на ЕУП, назначен със Заповед № СОА17-РД91-294/31.07.2017 г. на кмета на Столична община, изменяна неколкостранно. Със Заповед № СОА19-РД91-398/03.12.2019 г. на кмета на Столична община срокът за изпълнение на задачите на екипа е удължен – до приключването на проекта. За извършената от ЕУП работа – срещи, консултации, преглед на документи и кореспонденция с Jaspers, са съставяни отчетни форми, а изплатените на екипа суми са осчетоводени.

На 13.01.2021 г. в Столична община е получено окончателното становище на Jaspers по проекта.

На 19.01.2021 г. УО е уведомен за отпадане на обстоятелствата, наложили спиране на проекта с писмо изх. № СОА16-ПП00-7(235)/19.01.2021 г.

На 27.01.2021 г., с писмо с изх. № 1-007- 0001-1-286/27.01.2021 г., РУО възобновява срока за изпълнение на дейностите по проекта, считано от 13.01.2021 г. След възобновяване на срока, крайната дата за изпълнение на дейностите е транслирана със 123 календарни дни, считано от 13.01.2021 г. и актуалната крайна дата за физическо изпълнение на дейностите по проекта е определена на 15.05.2021 г. Максималният срок за физическо изпълнение на дейностите остава непроменен: 36 /тридесет и шест месеца/.

На 07.09.2021 г. бенефициерът подава чрез ИСУН 2020 пакет отчетни документи № 6 - окончателно искане за плащане (ОИП), на обща стойност 2222671,66 лв. В ОИП се съдържа искане за възстановяване на платените на ЕУП суми за извършена работа в периода м. 01/2018 г. – м. 05/2021 г., включително времето, през което проектът е бил спрян.

В резултат на разглеждане на пакета отчетни документи по ОИП е постановено Решение от 10.09.2021 г., с което в т. 1 от решението РУО на ОПОС не верифицира средства в размер на 16488,37 лв. от БФП разбити по пера в четири точки, на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 ЗУСЕФСУ. Конкретните суми са отнесени към възнаграждения за ЕУП по бюджетни редове IX.34.1; IX.34..2; IX.34.6 и IX.34. 7, съответно за периоди от месец февруари до месец декември 2020 г.

Съгласно т. 2 от решението РУО намалява размера на верифицираната сума с 6079 лв. за сметка

на БФП /в тази част решението не е оспорено от СО и е влязло в сила/. Намалението е извършено на основание чл. 75, ал. 1 вр. чл. 71, ал. 2 ЗУСЕСИФ поради наложена ФК в размер на 10% с решение на РУО на ОПОС от 26.06.2017 г. /оспорено по съдебен ред и отхвърлена жалбата на СО – адм. д. № 7862/2017 г. на АССГ/.

Съгласно т. 3 от решението на РУО /също необжалвано от СО/ е одобрена сума за плащане по искането в размер на 2200104,29 лв.

С решение № 5465/24.08.2023 г. по адм. д. № 4331/2023 г. Административен съд - София-град отменя по жалба на Столична [община] от 10.09.2021 г. на РУО на ОПОС, в частта по т. 1, с която не са верифицирани средства в размер на 16 488,37 лв. по АДФП № Д-34-39/08.11.2016 г. по процедура BG16M10P002.1-007- „Подготовка на регионално прединвестиционно проучване за водоснабдяване и канализация на територията на Столична община“ и преписката е изпратена на органа за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона. Решението на АССГ е оставено в сила с решение на ВАС, постановено по адм. д. № 11700 от 2023 г.

В мотивите си касационната инстанция сочи, че „за да откаже верификация на тези разходи, органът обаче не се позовава на основанията по чл. 29, ал. 8 от УИ на АДФП, за да се приеме, че не се дължи тяхното възстановяване (плащане). Доколкото се сочи, че по отношение на процесните разходи не е налице условието за допустимост по чл. 57, ал. 1, т. 2 ЗУСЕФСУ – разходите не съответстват на НК, то изложените от органа фактически основания не съответстват на единственото условие от тези насоки, към които органът реферира – това по т.18 от НК. Приел е, че решението на РУО е постановено в нарушение на изискването на чл. 59, ал. 1 АПК за мотивираност на акта, което съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила - основание за отмяна на административния акт по чл. 146, т. 3 и 4 АПК. Тъй като производството по издаване на оспорения административен акт е започнало по инициатива на бенефициера, то преписката е изпратена на органа за ново произнасяне, съобразно указанията на съда по тълкуване и прилагане на закона.

В изпълнение на горните решения и във връзка с искане за окончателно плащане № 6/07.09.2021 г. на стойност 2 222 671,66 лв. по АДФП № BG16M10P002-1.007-0001-C01 „Подготовка на регионално прединвестиционно проучване за водоснабдяване и канализация за територията на Столична община“ е издадено оспореното в настоящото производство Решение от 01.10.2024 г. Като правно основание за постановяването му са посочени разпоредбите на чл. 60, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 и ал. 2 от ЗУСЕФСУ, Решение № 6702/03.06.2024 г. по адм. дело № 11700/2023 г. на ВАС, с което е оставено в сила Решение № 5465/24.08.2023 г. по адм. дело № 4331/2023 г. на АССГ отменящо Решение от 10.09.2021 г. на РУО на ОПОС в частта му по т. 1 и влязло в законна сила в необжалваната му част.

В оспореното Решение от 01.10.2024 г. са инкорпорирани следните волеизявления:

По т. 1 е отказана верификация на средства в общ размер от 36 943,28 лв. от БФП, при следните фактически и правни основания:

1.1. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ не е верифицирана сума в размер на 494,40 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 13 от 22.11.2019 г. за периода м. 01.2019 - м.07.2019 г.“ по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“ от бюджетни редове, както следва:

IX.34.1 - Възнаграждения за екипа за управление на проекта: 205,58 лв. - разходи за периода 23.07-31.07.2019 г.;

IX.34.6 - Възнаграждения за екипа за управление на проекта: 205,58 лв. - разходи за периода 23.07-31.07.2019 г.;

IX.34.2 - Осигуровки за сметка на работодател: 41,62 лв. - разходи за периода 23.07-31.07.2019 г.;
IX.34.7 - Осигуровки за сметка на работодател: 41,62 лв. - разходи за периода 23.07-31.07. 2019 г.;

1.2. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирана сума в размер на 16 065,19 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 14 от 27.02.2020 г. за периода м.08.2019 - м.01.2020 г.“ от бюджетни редове:

IX.34.1 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.6 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.2 - осигуровки за сметка на работодател и

IX.34.7 - осигуровки за сметка на работодател по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

1.3. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирана сума в размер на 8359,32 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 15 от 30.07.2020 г. за периода м.02 - м.05.2020 г.“ от следните бюджетни редове:

IX. 34.1 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX. 34.6 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX. 34.2 - осигуровки за сметка на работодател) и

IX.34.7 - осигуровки за сметка на работодател по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

1.4. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирана сума в размер на 3 466,47 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 16 от 27.08.2020 г. за периода м.06 - м.07.2020 г.“ от бюджетни редове както следва:

IX.34.1 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.6 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.2 - осигуровки за сметка на работодател) и

IX.34.7 - осигуровки за сметка на работодател по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

1.5. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирана сума в размер на 1307,46 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 17 от 28.10.2020 г. за периода м. 08 - м.09.2020 г.“ от бюджетни редове както следва:

IX.34.1 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.6 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.2 - осигуровки за сметка на работодател) и

IX.34.7 Осигуровки за сметка на работодател по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

1.6. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирам сума в размер на 6275,37 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 18 от 28.01.2021 г. за периода м.10 - м.12.2020 г.“ от бюджетни редове:

IX.34.1 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

IX.34.6 - възнаграждения за екипа за управление на проекта - brutни суми,

LX.34.2 - осигуровки за сметка на работодател) и

IX.34.7 - осигуровки за сметка на работодател по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“.

1.7. на основание чл. 64, ал. 3 във вр. с чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, не е верифицирана сума в размер на 975,07 лв. от БФП по разходооправдателен документ „Ведомост № 19 от 28.05.2021 г. за периода м. 01 - м.05.2021 г.“ по Дейност 3 „Организация и управление на проекта“ от бюджетни

редове, както следва:

IX.34.1 - Възнаграждения за екипа за управление на проекта: 449,15 лв.- разходи за периода 01.01-12.01.2021 г. вкл.;

IX.34.6 - Възнаграждения за екипа за управление на проекта: 449,14 лв.- разходи за периода 01.01-12.01.2021 г. вкл.;

IX.34.2 - Осигуровки за сметка на работодателя: 38,39 лв. - разходи за периода 01.01-12.01.2021 г. вкл.;

IX.34.7 Осигуровки за сметка на работодателя: 38,39 лв. - разходи за периода 01.01-12.01.2021 г. вкл.;

Горепосочените средства в общ размер от 36 943,28 лв. не са верифицирани с мотив, че представените за верификация разходи за възнаграждения и осигуровки за сметка на работодателя са извършени в периода на спиране на дейностите по проекта от 23.07.2019 г. до 12.01.2021 г. и по арг. от чл. 29, ал. 8 от Условието за изпълнение същите не подлежат на възстановяване.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 64, ал. 3 и чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ е обоснован извод, че разходите в размер на 36 943,28 лв. от БФП за периода от 23.07.2019 г. до 12.01.2021 г. вкл. са недопустими разходи по проекта и не следва да се верифицират.

По т. 2 от решението е определен общият размер на верифицираната от УО на ОПОС сума, преди извършване на финансовите корекции, а именно - **2629128,38 лв. от БФП**. В тази част административният акт не се оспорва от жалбоподателя.

В т. 3 от решението е посочен размерът на верифицираната от УО на ОПОС сума от БФП, след налагане на финансовите корекции - **2623049,38 лв. /2629128,38 лв. – 6079 лв./**, представляваща извършени от бенефициента разходи в съответствие със закона.

Не е установено наличие на надвишение при прилагане на определените в Насоките за кандидатстване процентни ограничения.

От верифицираната сума за сметка на БФП е приспаднал одобреният и изплатен аванс по АДБФП на стойност 443 400,00 лв.

В т. 4 от решението е прието следното: „В резултат на гореописаното одобрената сума за плащане по искането се намалява с **20454,91 лв.** и се променя от **2200104,29 лв. на 2179649,38 лв.**

С оглед гореизложеното е прието, че бенефициентът Столична община следва да възстанови сумата в размер на 20454,91 лв., която е част от платена сума от 2200104,29 лв., съгласно Решението на УО на ОПОС от 10.09.2021 г. Сумата за възстановяване се явява недължимо платена сума по проекта и представлява дълг по сертифицирани разходи. Възстановяването на сумата следва да се извърши в 14-дневен срок от получаване на настоящото изявление (същото се проследява от УО по датата на пощенското клеймо на обратната разписка), по посочена в решението банкова сметка."

Сумата от 20454,91 лева представлява разликата от 36943,28 лв. /неверифицирани разходи съгласно решението на РУО от 01.10.2024 г. – предмет на настоящия спор/ и сумата от 16488,37 лв. /неверифицирани разходи съгласно т. 1 от решението на РУО от 10.09.2021 г. оспорено от СО и отменено с решение на АССГ, потвърдено от ВАС с решение по адм. д. № 11700/2023 г./.

Административен съд - София-град, Трето отделение, 44-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

I. Предвид направените от СО уточнения и по – конкретно, че оспорва Решението на РУО на ОПОС 2014 -2020 в частта му по т. 1, 3 и 4, съдът намира за недопустима жалбата срещу така посочения административен акт по отношение на т. 3 и т. 4 от същия предвид следното:

Допустимостта на съдебното производство по АПК е обусловена от наличието на положителните и отсъствието на отрицателните предпоставки за възникване и упражняване на правото на оспорване. Една от положителните предпоставки за възникване на потестативното право да се сезира съда по реда на чл. 145 и сл. АПК е наличието на годен предмет на съдебен контрол – Вж.: чл. 159, т. 1 с.з. Актът, срещу чиято законосъобразност е насочена претенцията на жалбоподателя, следва да подлежи на съдебно оспорване, т.е. да попада в някоя от категориите, изрично посочени в чл. 145, ал. 2 АПК, а именно – да е индивидуален административен акт или отказ да се издаде такъв, да съставлява решение на по-горестоящ административен орган, с който е изменен актът по чл. 21 АПК или същият е отменен и въпросът е решен по същество, или да бъде решение по искане за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения. В случая решението на РУО, въведено като предмет на оспорване пред АССГ, съдържа четири части, като т. 3 и т. 4 не обективират произнасяне на по-горестоящ орган или такова по искане за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения. В тази връзка следва да се извърши преценка дали оспореният акт в частта му по т. 3 и 4 може да се окачестви като индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК. Посочването на единствен адресат и рефлексията на разпоредителната власт единствено върху него изключва възможността актът да е общ или подзаконов.

Съгласно нормата на чл. 21, ал. 1 АПК индивидуален административен акт е изричното волеизявление или изразеното с действие или бездействие волеизявление на административен орган или на друг овластен със закон за това орган или организация, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, с което се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани или организации, както и отказът да се издаде такъв акт. Според предписанието на ал. 2 от с.к. индивидуален административен акт е и волеизявлението, с което се декларира или констатира вече възникнали права или задължения, когато волеизявлението е от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, а по аргумент от ал. 3 и ал. 4 такова е и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ, а и отказът на административен орган да извърши или да се въздържа от определено действие.

В т. 3 от решението РУО сочи следното: „размерът на верифицираната от УО на ОПОС сума от БФП, след налагане на финансовите корекции, е 2623049,38 лв., представляваща извършени от бенефициента разходи в съответствие със закона. Не е установено наличие на надвишение при прилагане на определените в Насоките за кандидатстване процентни ограничения. От верифицираната сума за сметка на БФП е приспаднал одобреният и изплатен аванс по АДФП на стойност 443 400,00 лв.“

Горепосоченият размер на верифицираната от РУО сума съставлява разликата между посочената в т. 2 от решението верифицирана от УО на ОПОС сума, преди извършване на финансовите корекции – 2629128,38 лв. /неоспорено в тази част от Столична община/

и сумата от 6079 лв. – посочена в т. 2 от решението на РУО от 10.09.2021 г. – извършени финансови корекции на основание чл. 75, ал. 1 във вр. с чл. 71, ал. 1 и ал. 2 от ЗУСЕСИФ /в тази част решението на УО не е било оспорено и е влязло в сила/.

Така изразената словесно воля не предполага наличието на годен на съдебен контрол индивидуален административен акт. Волеизявлението има само уведомителен характер, т.к. съдържа информация свързана с издадено друго решение /Решение на РУО на ОПОС от 26.06.2017 г., с което е наложена ФК в размер на 10 % от стойността на засегнатите от нередността разходи по договор № СОА17-ДГ-55-15713.04.2017 г. и влязло в сила на 25.11.2017 г. /съгласно решение на АССГ № 6372 от 06.11.2017 г. по адм. д. № 7862 от 2017 г./.

С оспореното волеизявление в т. 3 от Решението административният орган не е установил нередност, нито е определил финансова корекция, т.е. не е налице акт с установителна и разпоредителна част, а съдържа само изпълнителна част. В тази част актът не засяга правната сфера на лицето, до което е адресиран, затова и съдебният контрол с подобен предмет е недопустим.

В частта по т. 4 решението от 01.10.2024 г. също не разкрива белезите на индивидуален административен акт. Този пункт от изявлението на органа има следното съдържание: „В резултат на гореописаното одобрената сума за плащане по искането се намалява с 20454,91 лв. и се променя от 2200104,29 лв. на 2179649,38 лв. С оглед гореизложеното е прието, че бенефициентът Столична община следва да възстанови сумата в размер на 20454,91 лв., която е част от платена сума от 2200104,29 лв., съгласно Решението на УО на ОПОС от 10.09.2021 г. Сумата за възстановяване се явява недължимо платена сума по проекта и представлява дълг по сертифицирани разходи. Възстановяването на сумата следва да се извърши в 14-дневен срок от получаване на настоящото изявление (същото се проследява от УО по датата на пощенското клеймо на обратната разписка), по посочена в решението банкова сметка.“.

В съответствие с чл. 43, ал. 1 от Наредба № Н-3/2018 г., бенефициерът възстановява вземанията по чл. 35, ал. 1 в 14-дневен срок от влизането в сила на акта, с който са установени вземанията по чл. 35, ал. 1, т. 2. Съгласно ал. 4 на същата разпоредба, Управляващият орган извършва прихващане от последващо плащане по проекта, дължимо след верифициране на разходи по проекта, когато дължимите средства не са възстановени по реда на ал. 1 и 3. Установено публично вземане се прихваща с верифицирани и дължими към бенефициера разходи по проекта на основание чл. 170 във връзка с чл. 166, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Разпоредбата на чл. 47, ал. 1 предвижда при невъзможност да се приложат способите за възстановяване, посочени в чл. 43 – 45, Управляващият орган предава вземането за събиране от Националната агенция за приходите в 30-дневен срок от окончателното плащане по проекта и влязъл в сила акт за установяване на публично вземане в случаите по чл. 35, ал. 1, т. 2.

В случая т. 4 от оспорения административен акт представлява покана за доброволно изпълнение, която пряко не засяга права и законни интереси на адресата. Нейната роля е да уведоми и предупреди длъжника за съществуващото задължение като му даде последна възможност да го изпълни доброволно. Поканата не определя нито дължимостта и размера на задълженията, нито е основание за предприемане на принудително изпълнение, поради което не подлежи на оспорване.

Ето защо, атакуваното волеизявление в частта по т. 4 от решението от 01.10.2024 г. няма

самостоятелно правно значение, т.к. не притежава белезите на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, не създава права или задължения за жалбоподателя, не се засягат негови законни интереси и от него не настъпват пряко неблагоприятни последици.

Съобразно гореизложеното жалбата на СО в частта по т. 3 и т. 4 от решението на РУО на ОПОС 2014-2020 се явява недопустима и следва да се остави без разглеждане, а производството по делото в тези части следва да се прекрати.

II. Жалбата е процесуално допустима в останалата част касаеща т. 1 от оспореното решение – подадена е срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност, от заинтересована страна и в преклузивния законов срок за обжалване.

Разгледана по същество, същата е **основателна**.

Съдът намира за необходимо изрично да уточни, че със Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) (ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) заглавието на нормативния акт е изменено на Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ). В § 70 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗУСЕСИФ е посочено, че до приключването на програмите за програмен период 2014 – 2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), разпоредбите на ЗУСЕСИФ, отменени или изменени с този закон, запазват своето действие по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет и министърът на финансите следва да приемат или приведат в съответствие с него нормативните актове по прилагането на ЗУСЕСИФ, като приетите от Министерския съвет и министъра на финансите нормативни актове до влизането в сила на този закон запазват своето действие по отношение на програмния период 2014 – 2020 г. и същите ще се прилагат до приемането на актовете за програмен период 2021 – 2027 г., доколкото не противоречат на този закон (арг. § 71 ЗИД на ЗУСЕСИФ, ДВ, бр. 51 от 2022 г.). Ето защо за настоящото съдебно производство, доколкото същото е с предмет административен акт, издаден по повод управлението на средствата от ЕСИФ, по програма от програмен период 2014-2020 г. се прилагат действащите до изменението с ДВ, бр. 51 от 2022 г. разпоредби на закона и относимите към него подзаконовни нормативни актове.

Основанията за оспорване на административните актове са посочени в чл. 146 от АПК – липса на компетентност, неспазване на установената форма, съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона.

Съгласно чл. 60, ал. 1 от ЗУСЕСИФ Управляващите органи извършват авансови, междинни и окончателни плащания въз основа на искане на бенефициента. Съгласно чл. 9, ал. 5, изр. II от ЗУСЕСИФ ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице. В случая ръководител на управляващия орган е министърът на околната среда и водите, който със Заповед № РД-773/02.09.2024 г. /л. 52, 53/, е възложил на Г. С. – главен директор на ГД „Оперативна програма „Околна среда“ в МОСВ, да осъществява функциите на ръководител на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. С оглед на горното съдът прави извод, че процесното решение е

издадено от компетентен административен орган, поради което неоснователни са възраженията в жалбата в тази насока.

Обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 59, ал. 2 от АПК. От формална страна актът съдържа фактически и правни основания с оглед на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

Уредбата на производството по верификация на разходите се съдържа в чл. 60 – чл. 68 ЗУСЕФСУ. Съгласно цитираните разпоредби междинни и окончателни плащания се извършват след верифициране с цел потвърждаване допустимостта на извършените разходи и при наличие на физически и финансов напредък на проекта. Чрез междинни и окончателни плащания се възстановяват само допустими разходи, верифицирани от управляващия орган.

Съгласно чл. 59 ЗУСЕСИФ конкретните национални правила и детайлните правила за допустимост на разходите за съответния програмен период се определят с нормативен акт на Министерския съвет. За всяка процедура по програма по чл. 3, ал. 2 се определят: 1. допустимите категории разходи и максималните размери на разходите, ако има такива; 2. методът, приложим за определянето на разходите, и условията за изплащане на безвъзмездната финансова помощ и възстановимата помощ, когато за тях се прилагат формите по чл. 55, ал. 1, т. 2 – 4 ЗУСЕСИФ; 3. при проекти, които генерират приходи - методът, по който нетните приходи се приспадат от разходите за проекта; 4. специфичните условия, на които да отговорят разходите, за да се третират като допустими, включително условията, при които проектът се смята за осъществен извън програмния район.

За допустимостта на разходите е необходимо те да бъдат заложили като разход в проектното предложение, да са направени в срока съобразно графика на дейностите и да са необходими за постигане на поставените цели. По направено искане за плащане разходите се верифицират въз основа на документите по чл. 60, ал. 3 ЗУСЕСИФ, представени от бенефициера, чрез извършване на управленски проверки.

Съгласно чл. 62, ал. 3 от ЗУСЕСИФ – УО извършва верифициране на разходите въз основа на проверка на документите, представени към искането за плащане и на проверки на място, когато това е приложимо. Общите условия за допустимост на разходите са регламентирани в чл. 57 и чл. 58 от ЗУСЕСИФ. Следователно, разпоредбите, които регламентират условията за допустимост, респ. за недопустимост на разходите по оперативна програма, респективно представляващи правно основание за верифициране или отказ от верифициране на разходите, се съдържат в чл. 57 и чл. 58 от ЗУСЕСИФ. Конкретно изброените условия за допустимост са посочени в чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ общо за всички оперативни програми.

В настоящия случай административното производство е започнало по инициатива на жалбоподателя във връзка с подадено искане за окончателно плащане № 6/07.09.2021 г. на стойност 2222671,66 лв. по АДБФП № BG16M10P002-1.007-0001-C01 „Подготовка на регионално прединвестиционно проучване за водоснабдяване и канализация за територията на Столична община“ с бенефициент Столична община и Решение № 5465/24.08.2023 г. по адм. дело № 4331/2023 г. на АССГ, с което е отменено Решение от 10.09.2021 г. на РУО на ОПОС в частта му по т. 1 и влязло в законна сила в необжалваните му части.

С решение от 10.09.2021 г., УО на ОПОС е извършил произнасяне по искането за окончателно плащане, като е верифицирал сумата от 2 643 504,29 лева, приспаднал е

изплатеният аванс от 443 400 лева, както и е отказал верификация на средства в размер на 16 488,37 лева за периода м. 02.2020 г. – м. 12.2020 г., които е счел за недопустими на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ. След приспадане на аванса и отказаните верифицирани суми, то е определил и е изплатил сума в полза на бенефициера в размер на **2200104,29 лева**.

Същевременно с оспореното в настоящото производство решение от 01.10.2024 г. РУО на ОПОС предвид връщането на преписката за ново произнасяне по искане за окончателно плащане 6/07.09.2021 г. на Столична община, след произнасяне на ВАС по адм. дело 11700/2023 г., е отказал да верифицира средства в общ размер на 36 943,28 лева от БФП съгласно т. 1, която включва следните суми:

1.1. - 494,40 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода **м.01.2019 г. - м.07.2019 г.**

1.2. - 16 065,19 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода **м.08.2019 г. - м.01.2020 г.**

1.3. - 8 359,32 лева от БФП - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода м.02.2020 г. - м.05.2020 г.

1.4. - 3 466,47 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода м.06.2020 г. - м.07.2020 г.

1.5. - 1307,46 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода м.08.2020 г. - м.09.2020 г.

1.6. - 6 275,37 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода м.10.2020 г. - м.12.2020 г.

1.7. - 975,07 лева - разходи във връзка с организация и управление на проекта за периода **м.01 - м. 05.2021 г.**

Видно от т. 1 на Решение от 01.10.2024 г. УО на ОПОС извършва нова верификация на средства по искането за окончателно плащане, като тази верификация не обхваща само периодите от м. 02 - м. 12.2020 г., а и периодите м.01.2019 г. - м.07.2019 г., м.08.2019 г. - м.01.2020 г., м.01 - м. 05.2021 г.

По отношение на посочените три периода е налице положително произнасяне на УО с влязъл в сила административен акт, а именно решение от 10.09.2021 г. Така размерът на неверифицираните средства от БФП е увеличен със сумата от 20454,91 лв. спрямо предходния отказ за верификация на средства от БФП - 16488,37 лева.

Както се посочи по-горе, част от разходите по т. 1 са вече верифицирани и платени по искане за плащане № 6 (окончателно) от 07.09.2021 г. с нарочен и влязъл в сила административен акт за верификация. В производството по постановяване на този акт за верификация, именно УО на ОПОС е извършил изискуемата се преценка за наличие на основанията за плащане. С оглед на това и доколкото е налице постановен и влязъл в сила административен акт за верификация, неговото изменение или отмяна е допустимо единствено и само в производство по чл. 99 от АПК (доколкото в приложимия ЗУСЕФСУ липсват правни разпоредби, указващи тази процесуална възможност). Безспорно е, че с оглед на правомощията си по контрол на изпълнението на процесния проект, ръководителят на УО би могъл да установи, че даден разход е неправилно верифициран и с оглед на това за него да е налице задължение да защити интересите на бюджета на Съюза като го признае за недопустим. За да се случи това законосъобразно е необходимо влезният в сила благоприятен за бенефициера акт да бъде отменен по реда на чл. 99 от АПК. Без органът да е провел производство при условията на чл. 99 от АПК и

в сроковете по чл. 100 от АПК, той не може да постанови нов акт с противоположно съдържание на вече издаден такъв. В случая органът не е провел производство по отмяна на влезлия в сила акт, с който на бенефициера са признати за допустими процесни разходи в размер на 20454,91 лева, което представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила, защото органът не е провел изискуемото производство, което би му позволило да отмени влезлия в сила акт, с който сумите са верифицирани. Едва след провеждане на производството по чл. 99 от АПК и отмяна на влезлия в сила акт за верификация, органът може да постанови нов акт, с който да откаже верификация на разходите на приетото от него правно основание (в този смисъл Решение № 11049/16.10.2024 г. на ВАС по адм. д. № 5970/2024 г., VII о., Решение № 6331/22.05.2024 г. на ВАС по адм. д. № 12049/2023 г., VII о., Решение № 5510/28.05.2025 г. на ВАС по адм. д. № 9685/2024 г., VII о. и др.). С оглед на изложеното решението в оспорената му част по т. 1 следва да се отмени като незаконосъобразно.

По разноските:

Жалбоподателят претендира присъждане на разноски в общ размер 7332,99 лева, от които 459,19 лв. държавна такса и 6873,80 лева – адвокатско възнаграждение. Ответникът, чрез процесуалния си представител, е направил възражение за прекомерност на заявените от оспорващия разноски.

Съгласно чл. 78, ал. 5 ГПК приложим на основание чл. 144 АПК, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Възражението на ответника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение е неоснователно, тъй като дори не се твърди липса на правна и фактическа сложност. Възражението е бланкетно, не са изложени конкретни съображения защо ответникът приема, че възнаграждението е прекомерно, като съдът не дължи служебна проверка на претендираното от страната адвокатско възнаграждение без конкретни аргументи в тази насока.

Воден от горното, Административен съд – София – град, Трето отделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Столична община, подадена чрез адв. С. Д., срещу Решение от 01.10.2024 г., издадено от ръководителя на УО на ОП „Околна среда 2014 – 2020 г.“, в частта по т. 3 и т. 4 от същото.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото **в тази част**.

ОТМЕНЯ решение от 01.10.2024 г., издадено от ръководителя на УО на ОП „Околна среда 2014 – 2020 г.“, в частта по т. 1, с което на Столична община е отказана верификация на разходи в размер на 36 943,28 лева от БФП.

ОСЪЖДА Министерство на околната среда и водите да заплати в полза на Столична община сумата от 7332,99 лева /седем хиляди триста тридесет и два лева и деветдесет и девет стотинки/.

Решението, в **частта**, с която се оставя без разглеждане жалбата на Столична община и е прекратено производството по делото в частта по т. 3 и т. 4 от Решение от 01.10.2024

г., издадено от ръководителя на УО на ОП „Околна среда 2014 – 2020 г.“, подлежи на обжалване с частна жалба в **7-дневен срок** от съобщението до страните пред Върховния административен съд на Република България, а в **останалата част** в **14-дневен срок** от съобщението до страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: